

www.turkishstudies.net/education

Turkish Studies - Educational Sciences

eISSN: 2667-5609

Research Article / Araştırma Makalesi

INTERNATIONAL
BALKAN
UNIVERSITY
Sponsored by IBU

Evlilik Dışı Cinsel Yakınlığa Yönelik Tutum Ölçeği Kısa Formunun Geçerlik ve Güvenilirliği*

Validity and Reliability of Short Form of Attitude Scale Toward Extramarital Sexual Intimacy Scale

Burcu Yıldırım** - Seher Balcı Çelik***

Abstract: The investigation aimed to compose a short form of EDCYYTÖ and analyze the validity and reliability. The investigation group of the research constitutes 356 university students in total, involving 117 men ($\bar{x}=36,0855$, $ss=9,95643$) and 239 women ($\bar{x}=30,2176$, $ss=10,52663$). The obtained data were analyzed with SPSS and AMOS program. Exploratory factor analysis and Confirmatory factor analysis was applied to validity analysis. As a result of the exploratory and confirmatory factor analysis, the short form of this scale consisting of 2 subdimensions and 11 items was formed. According to Goodness-of-fit index values, the 2-factor structure consisting of “Sexual Intimacy” and “Extramarital Sexual Intimacy” subdimensions has a good fit ($\chi^2=71,336$, $df=41$, $\chi^2/df=1,740$; $RMSEA=0,046$; $GFI=0,965$; $CFI=0,985$; $NFI=0,966$; $IFI=0,985$). According to reliability analyzes, the internal consistency (Cronbach’s alpha coefficient) coefficient of the whole scale was 0,91; the internal consistency of the subdimension is 0,86 (Sexual Intimacy) and 0,88 (Extramarital Sexual Intimacy). In addition, Independent Samples t-Test was applied to determine the difference between attitudes for extramarital sexual intimacy according to gender, and a significant difference was found between male students and female students. As a result, these findings indicated EDCYYTÖ-Short Form was a valid and reliable scale. In addition, these findings were indicated men have more positive attitudes to extramarital sexual intimacy than women. In the last part of the investigation, considering of the literature, some suggestions were given to researchers. The permission necessary to conduct the research was obtained (Ondokuz Mayıs University Social and Human Science Ethics Committee, dated 30/10/2020 and numbered 2020/672).

* Bu araştırma Uluslararası Kadın ve Aile Sempozyumu’nda (04-05 Kasım 2021, Samsun) sözlü bildiri olarak sunulmuştur. [This investigation was offered as a verbal statement at the International Women and Family Symposium (04-05 November 2021, Samsun).]

Bu araştırmanın yürütülmesi için (Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu, 30/10/2020 tarihli ve 2020/672 sayılı karar ile etik uygunluk onayı alınmıştır.

** Sorumlu Yazar: Bilim Uzmanı, Psikolojik Danışman

Corresponding Author: Science Specialist, Psychological Counselor

ORCID 0000-0002-6550-4598

burcu.yildirim28@gmail.com

*** Prof. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü

Prof. Dr., Ondokuz Mayıs University, Education Faculty, Department of Educational Sciences

ORCID 0000-0001-9506-6528

sbalci@omu.edu.tr

Cite as/ Atf: Yıldırım, B. & Balcı-Çelik, S. (2022). Evlilik dışı cinsel yakınlığa yönelik tutum ölçeği kısa formunun geçerlik ve güvenilirliği. *Turkish Studies - Education*, 17(4), 887-900. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.58316>

Received/Geliş: 04 April/Nisan 2022

Accepted/Kabul: 25 August/Ağustos 2022

Published/Yayın: 30 August/Ağustos 2022

Checked by plagiarism software

© Yazar(lar)/Author(s) | CC BY- NC 4.0

Structured Abstract: The term "Sexuality" is an extensive term including sex, gender, intimacy, sexual orientation, or reproduction, and it is affected by biological, psychological, social, cultural, political, historical, and religious factors or the combination of these (WHO, 2002). Sexual behaviors are defined as actions or habits that are performed as an expression of sexuality. Sexual behaviors aren't limited to sexual intercourse; behaviors like kissing, touching, making out, or massaging are also included in sexual behavior. Sexual behaviors and experiences included that individual "doing" as sexual with themselves and other people (Bozdemir & Özcan, 2011; Duyan, 2016). As for sexual intimacy, the term is defined as sexual experiences that don't include only sexual intercourse; it includes kissing, stroking, or massaging, telling erotic stories, as well as making jokes, enjoying being together, or even just looking (Bozdemir & Özcan, 2011). Behaviors for establishing sexual intimacy may not always be a part of sexual behavior. These behaviors can change regarding the feelings and thoughts of people. For instance, the behavior of walking arm in arm, which is not given as an example of sexual behavior under normal conditions, can be an example of sexual intimacy depending on the feelings of both sides if it is experienced between two people who are flirting (Hayta & Algin, 2013). Extramarital Sexual Intimacy defines acting sexual intimacy without marriage, including kissing, oral sex, sexual intercourse, or telling erotic stories. The term can be examined into in two ways: "acting sexual intimacy before the marriage" and "acting sexual intimacy to others despite being married." The focus of this investigation is individuals' attitudes toward sexual intimacy before marriage because the measurement tool was improved for university students. Considering related studies conducted in Turkey, it seems that there are many measurement tools related to attitude toward sexual behaviors (Gürsoy, 2009; Kalkan & Kaya, 2007; Karaçam et al., 2012; Karakurt, 2000). As for considering related studies conducted in other countries, there are lots of measurement tools related to sexual intimacy and premarital/extramarital sexuality alongside sexuality (Cordova, 2009; Haning et al., 2007; Marelich & Lundquist, 2008; Sprecher, et al., 1988). Attitude Scale Toward Extramarital Sexual Intimacy Scale (EDCYYTÖ) was improved by the researcher of this investigation in 2019 to examine into attitudes toward extramarital sexual intimacy.

Purpose and Method

This investigation was conducted to compose a short form of EDCYYTÖ and to check over its psychometric qualifications. The principal form of EDCYYTÖ consists of 26 items and one sub-dimension. EDCYYTÖ is scored in a 5-point Likert type and high scores acquired from this scale demonstrate that persons have a positive attitude towards extramarital sexual intimacy. A descriptive survey model was used in this investigation. The permission necessary to conduct the research was obtained (Ondokuz Mayıs University Social and Human Science Ethics Committee, dated 30/10/2020 and numbered 2020/672). For the aim of this investigation, the data were collected from 356 college students in total, including 117 (%32,9) men and 239 (%67,1) women. Exploratory factor analysis and confirmatory factor analysis were performed for the validity of the short form. Cronbach alfa coefficients and Split half coefficients were performed for the reliability. Also, to determine the differs extramarital sexual intimacy according to gender, Independent Samples t-Test was performed.

Results

In consequence of exploratory factor analysis, five items were subtracted from the measurement tool, and the remaining items were grouped into two factors. The item-total score correlations of two sub-dimensions consisting of 21 items ranged between ,423 and ,883. Thereafter, the two-factor structure consisting of 21 items was confirmed with confirmatory factor analysis. As a result of confirmatory analysis, ten items which the highest error covariance and the most need for modification treatment were subtracted from the measurement tool. Goodness-of-fit index values obtained from the remaining 11 items shows that two-dimensional structure has a good fit ($\chi^2=71,336$, $df=41$, $\chi^2/df=1,740$; $RMSEA=0,046$; $GFI=0,965$; $CFI=0,985$; $NFI=0,966$; $IFI=0,985$). In consequence of the reliability analysis of the short form of EDCYYTÖ consisting of 11 items, the Cronbach alpha coefficient was calculated as ,91 for the total score. and the Split half coefficient was calculated as ,86. for the total score. In addition, the results of the Independent Sample t-Test show that there was a significant difference between male students and female students.

Discussion and Conclusion

According to the results of validity and reliability analyzes, the short form of Attitude Scale Toward Extramarital Sexual Intimacy Scale (EDCYYTÖ) is a valid and reliable measurement tool. The short form consists of 11 items and two sub-dimensions, including sexual intimacy (1., 4., 5., 7. and 11. items) and

extramarital sexual intimacy (2., 3., 6., 8., 9. and 10. items). 5 items of the measurement tool which 5-point Likert type are reverse-scored items and the lowest point that can be obtained from the short form is 11, whereas the highest point is 55. High scores obtained from EDCYYTÖ show that individuals have positive attitudes towards extramarital sexual intimacy. In this investigation which included 117 male and 239 female students, a significant difference was found between the point averages of male students and female students in the short form. According to average scores, the point average of male students are significantly higher than female students; in other words, male students have more positive attitudes toward extramarital sexual intimacy than female students. The reason for this differentiation can be that women who live in Turkish society are under more pressure about sexuality or sexual behavior because of the patriarchal society of the society than men. Indeed, according to research conducted about sexuality in Turkish society, it shows that women are more pressure about sexuality (Akın & Özvarış, 2003; Aksoy Derya et al.,2017; Civil & Yıldız, 2010; Giray & Kılıç, 2004; Karabulutlu & Yılmaz, 2018; Komut, 2011). Similar studies on sexual intimacy also show that men are more moderate in establishing sexual intimacy (Adak, 2016; Blair & Scott, 2019; Buunk, 1980; Karaçam et al. 2012; Khalaj Abadi Farahani et al., 2012; Yıldray et al. 2019; Yıldray & Balcı Çelik, 2020). For developing this investigation, validity and reliability values can be tested again by reaching more students from different universities.

Keywords: Sexual intimacy, Extramarital sexual intimacy, Measurement tool, Reliability, Validity

Öz: Bu araştırmanın amacı EDCYYTÖ' nin kısa formunu oluşturmak ve geçerlik ve güvenilirlik analizlerini yapmaktır. Araştırmanın örneklemini 117'si erkek ($\bar{x}=36,0855$, $ss=9,95643$) ve 239'u kadın ($\bar{x}=30,2176$, $ss=10,52663$) olmak üzere 356 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Elde edilen veriler SPSS ve AMOS programı ile analiz edilmiştir. Kısa formun geçerlik analizi için açımlayıcı faktör analizi ve doğrulayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Geçerlik analizi sonucunda 11 maddeli ve 2 alt boyutlu kısa formu oluşturulmuştur ve analiz sonuçlarına göre "Cinsel Yakınlık" ve "Evlilik Dışı Cinsel Yakınlık" alt boyutlarından oluşan 2 faktörlü yapı iyi uyum sağlamaktadır ($\chi^2=71,336$, $df=41$, $\chi^2/df=1,740$; $RMSEA=0,046$; $GFI=0,965$; $CFI=0,985$; $NFI=0,966$; $IFI=0,985$). Güvenilirlik için yapılan analizler sonucunda ölçme aracının tamamının iç tutarlılık (Cronbach alfa katsayısı) katsayısı 0,91; alt boyutlarına ait iç tutarlık katsayıları 0,86 (cinsel yakınlık alt boyu) ve 0,88 (evlilik dışı cinsel yakınlık) olarak hesaplanmıştır. Ayrıca katılımcıların cinsiyetlerine göre evlilik dışı cinsel yakınlığa yönelik tutumları arasında farklılaşma olup olmadığının incelenmesi amacıyla Bağımsız Örneklem T-testi yapılmış ve erkek öğrenciler ile kadın öğrenciler arasında anlamlı bir farklılaşma bulunmuştur. Sonuç olarak elde edilen bulgular, EDCYYTÖ-Kısa Form 'unun güvenilir ve geçerli bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir. Ayrıca elde edilen bulgulara göre erkeklerin kadınlara oranla evlilik dışı cinsel yakınlığa yönelik daha olumlu tutumlara sahip olduğu görülmektedir. Araştırmanın son kısmında ise elde edilen bulgular ışığında araştırmacılara önerilerde bulunulmuştur. Araştırmanın yürütülmesi için gerekli izinler alınmıştır (Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu 30/10/2020 tarihli 2020/672 sayılı karar).

Anahtar Kelimeler: Cinsel yakınlık, Evlilik dışı cinsel yakınlık, Ölçme aracı, Geçerlik, Güvenilirlik

Giriş

Cinsellik kavramı, kendi içinde cinsiyet, toplumsal cinsiyet, üreme, yakınlık, tatmin ve cinsel yönelim gibi kavramları içinde barındıran geniş bir kavram olup biyolojik, psikolojik, sosyal, ekonomik, kültürel, politik, tarihi ve dini faktörlerden ve bu faktörlerin birleşiminden etkilenmektedir (World Health Organization, 2002). En temel şekilde cinsellik kişinin karşısındaki birine duyduğu ilgi sonucunda ortaya çıkan duyguları ve fiziksel davranışları olarak tanımlanabilir (Taşçı, 2017). Düşünülenin aksine cinsellik kavramı üreme, cinsel ilişki, haz gibi kavramları betimlemekle kalmaz, sadece cinsel organların aksine tüm vücudu ve aklı da içerir. Cinsellik karmaşık bir bütün olması nedeniyle biyolojik, psikolojik ve sosyokültürel bakış açısı olmak üzere üç farklı bakış açısı ile incelenmektedir. Biyolojik bakış açısı, cinselliğin kişilerin ana içgüdülerinden biri olduğunu ve kişilerin sağlıklı bir cinsel yaşama sahip olabilmesinin koşulunun sağlıklı bir beden olduğunu savunmaktadır. Psikolojik bakış açısı, kişilerin sahip olduğu karakteristik özelliklerinin,

geçmiş zamanda yaşadıklarının ve yaşadıklarından edindikleri travmaların onların cinselliğini etkilediğini savunur. Son olarak sosyokültürel bakış açısı ise; aile, yaşam, geçirilen toplum, sahip olunan dini inanç veya gelenek gibi unsurların kişilerin cinsel hayatlarında etkili olduğunu savunur (Cinsel Eğitim Tedavi ve Araştırma Derneği, 2007). Bolin ve Whelehan (2009) ise biyolojik, psikolojik ve sosyokültürel bakış açılarını geliştirerek cinselliği altı bakış açısıyla incelemişlerdir. Biyolojik bakış açısı insan anatomisine, fizyolojik yapıya ve hormonlara odaklanır. Psikososyal bakış açısı, cinselliğin gelişimsel yönlerine ve bilişsel ve duygusal durumların sosyal değişkenlere olan etkisinin kişiyi nasıl etkilediğine odaklanır. Davranış bakış açısı bireylerin davranışları üzerindeki bilişsel ve duygusal durumların etkisine odaklanır. Klinik kaygı bakış açısı kişilerin cinsel sorunlarına ve cinsel işlev bozukluklarına odaklanır. Sosyolojik bakış açısı kişilerin cinsel davranışları üzerinde sosyoekonomik durumun ve statünün etkisine odaklanır ve son olarak antropolojik bakış açısı kişilerin cinsel amaçlarına ve davranışlarına evrimsel ve kültürel bağlamına odaklanır. Clark (2004) ise, insan cinselliğinin daha iyi anlaşılması için cinselliği dört maddede ele almıştır (aktaran Eryılmaz & Keven-Aklıman, 2017). Bunlar:

- Cinsellik, biyolojik bir olgudur ve kişinin vücudunda üreme ile alakalı birincil ve ikincil cinsiyet özellikleri yer alır.
- Cinsellik kavramı, bireysel ve toplumsal anlamları içinde barındırır. Bu sayede yapılan cinsel etkinliğin kişiye göre doğru olup olmadığı, zorla yaşanıp yaşanmadığı veya zevk verip vermediği belirlenir.
- Cinsellik kavramı, cinsel birliktelik, mastürbasyon veya sevişme gibi pek çok cinsel aktiviteyi içerisinde bulundurur ve bu aktivitelerin amacı her zaman aynı değildir.
- Cinselliğin yaşanması, bireyin cinsel yönelimine bağlı olarak farklılık göstermektedir.

Cinsel davranışlar, cinselliğin bir anlatımı olarak yapılan hareketler ya da alışkanlıklar olarak tanımlanır. Cinsel davranış sadece cinsel ilişkiyle sınırlı kalmaz; öpüşmek, dokunmak, sevişmek ve masaj yapmak gibi davranışlar da cinsel davranış kapsamı içine girmektedir. Cinsel davranışlar, cinsel birleşmenin olduğu ve cinsel birleşmenin olmadığı (örneğin erotik fantezi, mastürbasyon veya birleşmenin yaşanmadığı sevişme) davranışlar olarak sınıflandırılabilir (Crockett vd., 2003). Yapılan cinsel davranışlar ve edinilen tecrübeler kişinin kendisi ve diğerleriyle “neler yaptıklarıyla” alakalıdır. Cinsel davranışların gösterilmesinde kişilerin arzularının yanı sıra içerisinde buldukları toplumun sahip olduğu kültürel değerleri ve kültürel değerlerin cinsel davranışların hangisine izin verip vermediği veya ne ölçüde izin verdiği de etkilidir (Bozdemir & Özcan, 2011; Duyan, 2016). Kişilerin cinsel davranışlara yönelik bakış açıları, yaşanan toplumun cinselliğe bakış açısından etkilenmektedir. Evlilik olmadan yapılan cinsel davranış, cinselliğe ilişkin farklı bakış açılarından biridir. Örneğin, bazı toplumlar, kişilerin evlilik dışında cinsel ilişkiyi kesinlikle hoş karşılamazken bazı toplumlar ise evlilik dışında yapılan cinsel ilişkiyi uygun görmese de tepkide bulunmazlar (Yeşiltepe Oskay, 2005). Cinsel ilişki gibi cinsel davranış kavramının içinde bulunan diğer bir kavram ise, cinsel yakınlık kavramıdır. Bu kavram, içinde sadece cinsel birlikteliğin olmadığı, öpüşme, partnerini okşama veya masaj yapma, erotizm içeren hikayeler anlatma ya da şakalar yapma, beraber olmaktan haz alma ya da sadece bakışmanın bile olabileceği cinsel yaşantıları içermektedir (Bozdemir & Özcan, 2011). Kişilerin birbirleri ile cinsel yakınlık kurmaları ergenliğe girmeleriyle başlar. Ergenlik döneminde olan kişi ilgi duymaya başladığı insana duygusal ve fiziksel olarak yakınlık göstermeyi ister ve yaptığı bu davranışlar ise cinsel yakınlık davranışları olmasa da karşı taraftaki kişinin hissettiklerine bağlı olarak cinsel yakınlığa örnek oluşturan bir davranış olur. Örneğin normalde cinsel davranış olmayan kol kola yürüme davranışı, birbirleri ile flört eden iki kişi arasında yaşanıyorsa bu davranış cinsel yakınlığa uygun bir davranış olur (Hayta & Algın, 2013). Evlilik dışı cinsel yakınlık, kişilerin partneri ile cinsel birleşme, oral seks, öpüşme veya partnerini okşama, partnerine erotik hikayeler okuma gibi cinsel yakınlığın evlilik dışında gösterilmesidir. Evlilik dışı cinsel yakınlık terimi, “evlenmeden önce biriyle cinsel yakınlık kurma” ve “evli olduğu halde eşi dışında biri ile cinsel yakınlık kurma” olmak üzere iki alt başlıkta incelenebilir. Bu

araştırmanın odak noktası ise kişilerin evlenmeden önce cinsel yakınlık kurmaya yönelik tutumlarıdır.

Türkiye'deki alanyazın incelendiğinde cinsel davranışlara yönelik tutumlara ilişkin pek çok ölçme aracı bulunmaktadır (Gürsoy, 2009; Kalkan & Kaya, 2007; Karaçam vd., 2012; Karakurt, 2000). Yurt dışındaki alanyazına bakıldığında ise cinselliğin yanında cinsel yakınlık ve evlilik öncesi/evlilik dışı cinsellik ile ilgili ölçme araçları bulunmaktadır (Cordova, 2009; Haning vd, 2007; Marellich & Lundquist, 2008; Sprecher vd., 1988). Bu ölçme araçları, cinsel yakınlığı veya evlilik dışı cinsel birlikteliğe yönelik tutumları ölçen araçlardır. Örneğin Karakurt (2000), evlilik öncesi cinsel birlikteliğe yönelik tutumları ölçen bir ölçme aracı geliştirmiştir. Bu ölçme aracı, Evlilik Dışı Cinsel Yakınlığa Yönelik Tutum Ölçeği' ne benzer özellikler göstermekle beraber bu ölçme aracında sadece cinsel birliktelik dikkate alınmıştır. Cinsel birliktelik dışında kalan cinsel davranışların evlilik dışında yapılmasına yönelik tutumları ölçmek amacıyla geliştirilen ölçme aracı olan EDCYYTÖ, bu araştırmanın da yazarı olan Yıldırım ve arkadaşları (2019) tarafından geliştirilmiştir. Bu ölçme aracı, diğer ölçme araçlarının yanı sıra cinsel birlikteliğin olmadığı cinsel davranışların evlilik dışında yapılmasına yönelik tutumları ölçmektedir. Herhangi bir ölçme aracı geliştirilirken bu ölçme aracının amacı, hangi örnekleme için geliştirileceği veya uygulanma şekli kadar uygulama süresi de dikkat edilmesi gereken bir konudur. Örneklem grubunda olan katılımcıların özellikleri, ölçme araçlarının uygulanmasında zamanın kısıtlanmasına yol açabilmektedir (Cohen vd., 2013). Örneğin öğrenciler için geliştirilmiş ölçme aracının ders aralarında ve öğrencilerin kişisel ihtiyaçlarını da dikkate alarak daha kısa sürede uygulanabilmesi amacıyla kısa formu geliştirilebilir. Bu çalışmada ise üniversite öğrencilerine yönelik geliştirilmiş olan EDCYYTÖ' nin uygulanması esnasında öğrencilerin ihtiyaçları veya benzer durumlar için zaman tasarrufu yapılabilmesi amacıyla kısa formunun oluşturulması ve geçerlik ve güvenilirliklerine ilişkin analizlerinin yapılması amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmanın amacı EDCYYTÖ' nin kısa formunun psikometrik özelliklerinin incelenmesidir ve bu çalışmada tutum veya yetenek testlerinin geliştirilmesinde veya uyarlanmasında kullanılan betimsel araştırma modeli (Büyüköztürk vd., 2012) kullanılmıştır. Ayrıca üniversite öğrencilerinin evlilik dışı cinsel yakınlığa yönelik tutumlarının cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla ise değişkenler arasındaki ilişkileri ve bağlantıları inceleyen ilişkisel araştırma (Büyüköztürk vd., 2012) kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Ölçme aracı geliştirme sürecinde yapılacak analiz işlemleri için gerekli olan örneklem büyüklüğünün belirlenmesinde farklı yaklaşımlar bulunmaktadır. Bazı araştırmacılar örneklem büyüklüğünü madde sayısına göre hesaplanması gerektiğini savunurken (Büyüköztürk vd., 2012; Tavşancıl, 2002) bazı araştırmacılar (Comrey & Lee, 1992; Tabachnick & Fidell, 2013) ise örneklem büyüklüğünün madde sayısına bakmaksızın en az 300 kişiden oluşması gerektiğini savunmaktadır. Bu çalışmada genel olarak kabul gören yaklaşım olan (Büyüköztürk vd., 2012; Tavşancıl, 2002) madde sayısının en az 5 katı kişiye ulaşılması hedeflenmiştir. Çalışma grubuna 26 maddelik bir ölçme aracı uygulandığı dikkate alındığında AFA ve DFA analizi için toplamda 356 üniversite öğrencisi ile çalışmanın yapılması, istatistiksel işlemler için yeterli sayıya ulaşıldığının göstergesidir. 356 kişilik çalışma grubu evreni oluşturan tüm üyelerin örneklem grubuna seçilebilme olasılığının eşit ve tesadüfi olduğu basit tesadüfi örnekleme yöntemi (Yazıcıoğlu & Erdoğan, 2004) ile seçilmiştir. Çalışma grubunda bulunan öğrencilerin 117'si erkek 239'u ise kadındır.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmanın amacı kapsamında üniversite öğrencilerine Demografik Bilgi Formu ve EDCYYTÖ uygulanmıştır.

Demografik bilgi formu (DBF): Araştırmacılar tarafından oluşturulan demografik bilgi formunda araştırmayla ilgili bilgiler ve katılımcıların cinsiyet bilgisine ilişkin soru yer almaktadır.

Evlilik Dışı Cinsel Yakınlığa Yönelik Tutum Ölçeği (EDCYYTÖ): Yıldırday vd. (2019) tarafından geliştirilen bu ölçme aracı, tek boyutlu ve 26 maddeden oluşmaktadır. 5'li likert tipinde olan bu ölçme aracının 11 maddesi (2., 3., 4., 6., 14., 19., 20., 21., 23., 24. ve 25. maddeler) ters puanlanan maddedir. Katılımcıların ölçme aracından alabilecekleri en düşük puan 26 iken, alabilecekleri en yüksek puan ise 130'dur. Ölçme aracının iç tutarlılık katsayısı (Cronbach alfa katsayısı) 0,94, iki yarı güvenilirlik katsayısı (Split half katsayısı) ise 0,85 olarak hesaplanmıştır. Ölçme aracının geçerliğini tespit etmek amacıyla yapılan AFA sonucunda ölçme aracının toplam varyansın %69,12'sini açıkladığı görülmüştür.

Veri Toplama Süreci

Bu araştırmanın yürütülmesi için etik uygunluk onayı alınmıştır (Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu, 30/10/2020 tarihli ve 2020/672 sayılı karar) Veri toplama sürecinde araştırmaya katılan bütün üniversite öğrencilerine internet üzerinden bilgilendirilmiş onam formu gönderilmiş, araştırmaya dahil bütün açıklamalar yapılmış ve gönüllülük esasıyla katılmak isteyen öğrencilere ölçme aracı uygulanmıştır. Ölçme aracının doldurulma süresi 5-10 dakika arasında değişmektedir. Bağımsız değişken olarak üniversite öğrencilerinin cinsiyet bilgisi alınmıştır.

Verilerin Analizi

Elde edilen verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla çarpıklık ve basıklık değerlerine bakılmıştır. Çarpıklık ve basıklık değerlerinin -1,5 ile +1,5 aralığında olduğu görülmüştür; bu değerler verilerin normal dağıldığının bir göstergesi olarak gösterilebilir (Tabachnick & Fidell, 2013). Çok değişkenli normallik varsayımı için Mahalanobis uzaklık değerlerine bakılmış ve en yüksek 2,03 bulunmuştur; %95 güvenilirlikle kritik değer olan 3,81 değerini aşan bir değer olmadığı için verilerin çok değişkenli normallik varsayımını karşıladığı söylenebilir (Can, 2016). Verilen bu bilgilerden hareketle elde edilen verilerle ilk önce SPSS paket programı ile açımlayıcı faktör analizi (AFA) yapılmıştır. AFA sonucunda madde faktör yükü ,30'un altında kalan maddeler ölçme aracından çıkarılmıştır. Ardından dik döndürme tekniği ile faktörler 2 alt boyut altında toplanmıştır. "cinsel yakınlık" ve "evlilik dışı cinsel yakınlık" isimli iki alt boyutlu ve 21 madde kalan ölçme aracının doğrulayıcı faktör analizi AMOS programı ile yapılmış ve bu analizler doğrultusunda 10 madde ölçme aracından çıkarılmıştır. Geriye kalan 11 maddelik 2 faktörlü yapı doğrulanmıştır. Son olarak ölçme aracının kısa formu dikkate alınarak üniversite öğrencilerinin evlilik dışı cinsel yakınlığa yönelik tutumlarının cinsiyete göre anlamlı farklılaşıp farklılaşmadığı bağımsız örneklem t-testi ile tespit edilmiştir.

Bulgular

EDCYYTÖ' nin Geçerliğine İlişkin Bulgular

Faktör analizi, birbirleri ile ilişkili olan birçok değişkeni nispeten daha az sayıda olan ve birbirinden bağımsız ve anlamlı faktörler açısından açıklamayı amaçlayan çok değişkenli bir istatistik tekniğidir (Kleinbaum & Kupper, 1978). Faktör analizi, açımlayıcı (keşfedici) faktör analizi ve doğrulayıcı faktör analizi olmak üzere iki alt sınıfa ayrılmaktadır. Açımlayıcı faktör analizi, değişkenlerin birbirleri ile ilişkilerinden yola çıkarak faktör belirlemeye yönelik bir analiz iken doğrulayıcı faktör analizi değişkenler arasındaki ilişkiye yönelik önceden belirlenen denencelerin veya teorilerin test edilmesine yönelik bir analizdir (Büyüköztürk, 2011). EDCYYTÖ' nin kısa

formunun oluşturulması amacıyla ilk önce açımlayıcı faktör analizi, bu analizden sonra ise elde edilen yapıyla ise doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır.

Açımlayıcı faktör analizi (AFA)

Açımlayıcı faktör analizi (AFA), veri setinde bulunan değişken sayısının azaltılması ve değişkenlerin sınıflandırılması için aralarında yüksek derecede korelasyon bulunan değişkenlerin bir araya getirilmesi yoluyla faktörlerin oluşturulmasını sağlar (Kalaycı, 2009). Bu bilgiler ışığında EDCYYTÖ' nin 26 maddelik formundan elde edilen verilerle değişken sayısının azaltılması ve faktörlere dağılması için ilk önce açımlayıcı faktör analizine uygun olup olmadığının test edilmesi için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) örneklem yeterliliği ölçütü testi ve Barlett testi yapılmıştır. Yapılan analizlerin sonucu Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1: EDCYYTÖ' nin Faktör Analizine Uygunluğuna İlişkin Analiz Sonuçları

KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) Testi		,954
Barlett Küresellik Testi	Ki kare	5705,087
	Serbestlik Derecesi	325
	P	,000*

*p<.01

KMO değerinin .50'nin üzerinde olması veri setinin faktör analizine uygun olduğu, değerinin yükseldikçe ise veri setinin faktör analizine uygunluğunun o kadar iyi olduğu bilinmektedir (Sharma, 1996). Tablo 1'e bakıldığında EDCYYTÖ' nin 26 maddelik veri setinin faktör analizi için "mükemmel" olduğu ve χ^2 değerinin anlamlı olduğu ($\chi^2(325) = 5705.087$; $p < .01$) görülmektedir.

Ölçme aracının faktör yapısını incelemek amacıyla temel bileşenler analizi (principal components) ile Varimax dik döndürme tekniği kullanılmıştır. Yapılan analizlerde madde ve toplam test korelasyonlarının ,30'un üzerinde olup olmadığına (Tavşancıl, 2002) ve birden fazla faktör altına girme durumunda faktör yükleri arasında ,10' dan küçük değer olup olmadığına (Yavuz, 2005) dikkat edilmiştir. Bu teknikte birlikte maddelerin faktörlere dağılması sağlanmış ve maddelerin iki faktöre dağıldığı görülmüştür. Tüm faktörler toplam varyansın 26 maddelik ölçme aracının madde-test korelasyonlarında ,30'un altına düşen değer bulunmamış; iki faktördeki faktör yüklerinin farkı ,10'dan daha az olan 5 madde (13., 15., 16., 21. ve 24. madde) ise ölçme aracından çıkarılmıştır. 21 maddenin ise madde-toplam test korelasyonu değerleri Tablo 2' de gösterilmiştir.

Tablo 2: EDCYYTÖ Maddelerine İlişkin Madde-Test Korelasyon Değerleri

Madde Sırası	Madde-Test Korelasyonu	Madde Sırası	Madde-Test Korelasyonu	Madde Sırası	Madde-Test Korelasyonu
1	,689	8	,764	18	,624
2	,757	9	,663	19	,717
3	,531	10	,682	20	,813
4	,667	11	,706	22	,716
5	,738	12	,720	23	,666
6	,423	14	,719	25	,661
7	,591	17	,485	26	,883

Geriye kalan 21 maddenin madde-test korelasyon değerleri ,423 ile ,883 arasında değişmektedir. Rotasyon sonrası maddelerin ağırlıklı olarak yığılım gösterdiği iki faktörün isimlendirilmesi için faktörlerdeki maddeler dikkate alınmış ve isimlendirilmiştir. "Cinsel Yakınlık" ve "Evlilik Dışı Cinsel Yakınlık" olarak isimlendirilen iki alt boyuta ait faktör yükü değerleri ise Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3: Faktör Yüklerinin İki Alt Boyuta Dağılımı

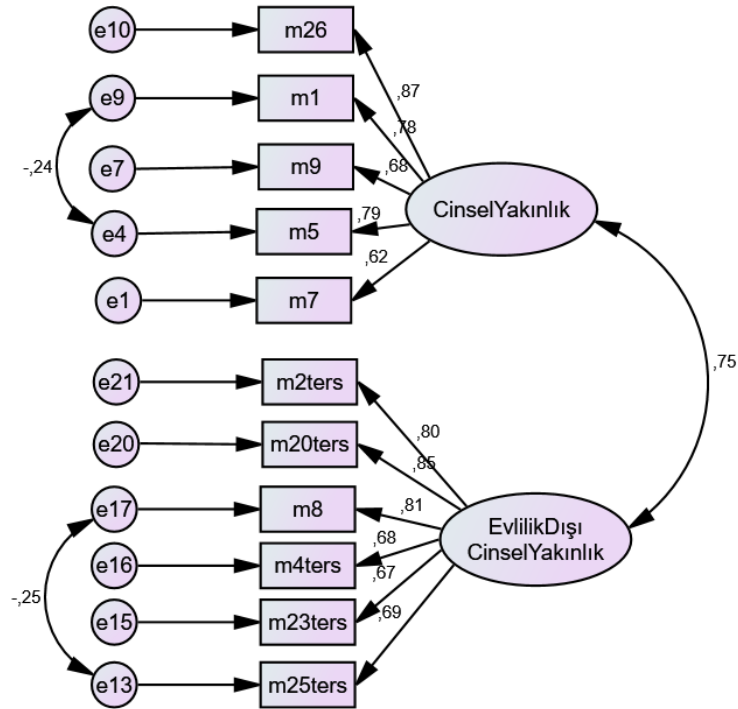
Cinsel Yakınlık Alt Boyutu		Evlilik Dışı Cinsel Yakınlık Alt Boyutu	
Madde Sırası	Faktör Yüğü	Madde Sırası	Faktör Yüğü
1	,784	2	,811
5	,680	3	,746
7	,614	4	,658
9	,725	6	,401
10	,678	8	,711
11	,645	14	,770
12	,682	17	,430
18	,681	19	,600
22	,775	20	,772
26	,786	23	,656
		25	,578

Cinsel Yakınlık alt boyutuna ait faktör yükü değerleri ,614 ile ,786 arasında, Evlilik Dışı Cinsel Yakınlık alt boyutuna ait ise faktör yükü değerleri ,401 ile ,811 arasında değişiklik göstermektedir. Cinsel yakınlık alt boyutunda bulunan maddelerin faktör yükü çok iyi ve mükemmel yakın olarak; evlilik dışı cinsel yakınlık alt boyutunda ise 4. ve 17. maddeler dışında diğer maddelerin faktör yükleri iyi, çok iyi ve mükemmel olarak nitelendirilebilir (Comrey & Lee, 1992; Tabachnick & Fidell, 2013).

Analizlerin dışında bırakılan 5 maddeden sonra 21 maddelik ölçme aracında faktörlerin toplam varyansa olan etkileri incelenmiş ve iki faktör için özdeğeri 1'in üstünde olan 2 bileşen bulunmuştur. İlk bileşen toplam varyansın %28,500'ünü, sonraki bileşen ise toplam varyansın %26,877'sini, tüm faktörler ise toplam varyansın %55,377' sini açıklamaktadır. Çok faktörden oluşan desenlerde açıklanan toplam varyans değerinin %40 ile %60 arasında olmasının yeterli olduğu varsayılmaktadır (Çokluk vd., 2012).

Doğrulayıcı faktör analizi (DFA)

Doğrulayıcı faktör analizi, elde edilen verilerin daha önce kurgulanan faktör yapısıyla uyumlu olup olmadığını ortaya çıkarmayı, diğer bir ifade ile değişkenin faktör yapısını test etmeyi amaçlayan ve araştırmanın ileri aşamalarında kullanılan çok daha karmaşık bir tekniktir (Meydan & Şeşen, 2015; Tabachnick & Fidell, 2013). Bu aşamada açımlayıcı faktör analizi sonucunda elde edilen değişkenlerin gruplarının hangi faktörle yüksek derecede ilişkili olduğunu belirleyebilmek için ve belirlenen iki faktöre katkı sağlayan değişken gruplarının elde edilen faktörler tarafından yeterince temsil edilip edilmediğini belirleyebilmek amacıyla (Özdamar, 2002) doğrulayıcı faktör analizi (DFA) uygulanmıştır. 21 maddeden oluşan iki faktörlü yapı için birinci düzey çok faktörlü model çizilmiştir. Maksimum olabilirlik tahmin yöntemi ile yapılan analizler sonucunda hata kovaryanslarının en çok olduğu ve modifikasyon işleminin en çok gerektiği 10 madde (3., 6., 10., 11., 12., 14., 17., 18., 19. ve 22. Maddeler) ölçme aracından çıkarılmıştır. Geriye kalan 11 maddenin 2 alt boyutlu faktör yapısı Şekil 1' de verilmiştir.

Şekil 1: EDCYYTÖ' nin 11 Maddeden Oluşan Formunun Ölçümlenen Faktör Yapısı

Şekil 1’de görüldüğü üzere çıkarılan 10 maddenin yanı sıra düzeltme indekslerinin verdiği öneriler kapsamında ayrıca 1. ve 5. Maddelerin ve 8. ve 25. maddelerin hata kovaryansları ilişkilendirilmiştir. Analizler sonucunda oluşan 11 maddelik ve iki alt boyuttan oluşan yapının uyum iyiliği indeksleri Tablo 4’ te gösterilmiştir. EDCYYTÖ’ ne ilişkin uyum iyiliği indekslerinin değerlendirilmesi için Tablo 4’teki değerler dikkate alınmıştır.

Tablo 4: EDCYYTÖ Kısa Formunun Model Uyum İyiliği İndeksi Değerleri

Uyum İndeksi Değerleri	EDCYYTÖ	İyi Uyum İçin Gerekli Değerler*	Kabul Edilebilir Uyum İçin Gerekli Değerler*
χ^2 (Ki-kare uyum değeri)	71,336		
df (Serbestlik derecesi)	41		
χ^2/df	1,740	<3	$3 < \chi^2/df < 5$
RMSEA (Yaklaşık hataların ortalama karekökü)	0,046	<0,05	<0,08
CFI (Karşılaştırmalı uyum indeksi)	0,985	>0,95	>0,90
GFI (İyilik uyum indeksi)	0,965	>0,95	>0,90
NFI (Normlaştırılmış uyum indeksi)	0,966	>0,95	>0,90
IFI (Arttırmalı uyum indeksi)	0,985	>0,95	>0,90

*(Gürbüz ve Şahin, 2017; Meydan ve Şeşen, 2015)

Tablo 4’ teki değerlere göre doğrulayıcı faktör analizi sonucu elde edilen uyum iyiliği indeksi değerleri, iki faktörlü yapının iyi uyum sağladığını göstermektedir ($\chi^2=71,336$, $df=41$, $\chi^2/df=1,740$; $RMSEA=0,046$ [%90 güven aralığında alt değer=0,027, üst değer=0,063]; $GFI=0,965$; $CFI=0,985$; $NFI=0,966$; $IFI=0,985$). Açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi sonucunda EDCYYTÖ’ nin 11 maddeden oluşan ve 2 alt boyutlu kısa formunun benzeme geçerliliğini belirlemek amacıyla birleşik güvenilirlik değerlerine (CR) ve açıklanan ortalama varyans değerlerine (AVE); ayırma geçerliliğine

belirlemek amacıyla ise maksimum paylaşılan varyansın karesi (MSV) değerlerine ve paylaşılan varyansın karesinin ortalaması (ASV) değerlerine bakılmış ve sonuçları Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5: EDCYYTÖ Kısa Formunun Benzeme ve Ayırma Geçerliliğine İlişkin Bulgular

	CR	AVE	MSV	ASV	Korelasyonlar	
					CY	EDCY
Cinsel yakınlık (CY)	0,87	0,57	0,57	0,57		
Evlilik dışı cinsel yakınlık (EDCY)	0,89	0,57	0,57	0,57	0,753	

Faktörlerin açıklanan ortalama varyans değerlerinin (AVE) hem 0,50 veya 0,50'den büyük olması hem de faktörlerin birleşik güvenilirlik değerlerinden (CR) küçük olması; birleşik güvenilirlik değerinin (CR) ise 0,70 veya 0,70'ten büyük olması beklenmektedir. Faktörlerin maksimum paylaşılan varyansın karesi (MSV) değerlerinin ve paylaşılan varyansın karesinin ortalaması (ASV) değerlerinin ise 0,50'den büyük olması ve bu değerlerin AVE değerlerinden küçük olması beklenmektedir (Fornell & Larcker, 1981). Tablo 5'e bakıldığında ölçme aracının benzeme geçerliliğinin tüm koşullarının sağlandığı görülmektedir. MSV ve ASV değerleri ise 0,50'den büyük olmakla beraber AVE değeri ile eşit olduğundan dolayı ayırma geçerliliğinin koşulları kısmen sağlandığı görülmektedir.

EDCYYTÖ Kısa Formunun Güvenilirliğine İlişkin Bulgular

EDCYYTÖ kısa formunun güvenilirliğinin test edilmesi amacıyla iç tutarlık katsayısı ve ölçme aracını iki parçaya ayırıp her parçanın alfa katsayısını hesaplayan (Kalaycı, 2009) iki yarı güvenilirliği katsayısı (split half katsayısı) hesaplanmıştır. İç tutarlık katsayısı (Cronbach α katsayısı), faktör yükü değerlerinin eşit olduğu ölçümlerde doğru sonuç verdiği için ayrıca faktör yükü değerlerinin farklılaştığı ölçümlerde daha doğru sonuç veren McDonald Omega değeri (Lucke, 2005) de hesaplanmış ve sonuçları Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6: EDCYYTÖ Kısa Formunun Güvenilirlik Analizleri Sonuçları

	İç Tutarlık Katsayısı (Cronbach α Katsayısı)	Testin İkiye Bölünerek Hesaplanmış Katsayısı (Split Half Katsayısı)	McDonald Omega (ω) Katsayısı
Cinsel Yakınlık Alt Boyutu	0,86	0,80	0,86
Evlilik Dışı Cinsel Yakınlık Alt Boyutu	0,88	0,77	0,88
Toplam	0,91	0,86	0,91

EDCYYTÖ kısa formunun iç tutarlık katsayısı ve McDonald omega katsayısı bütün maddeler için 0,91 olarak hesaplanmıştır. Kalaycı (2009)'a göre elde edilen bu katsayı, ölçme aracının yüksek seviyede güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir. Alt boyutların ayrı ayrı iç tutarlılık katsayısına bakıldığında ise "cinsel yakınlık" alt boyutunun iç tutarlılık katsayısı ve McDonald omega katsayısı 0,86, "evlilik dışı cinsel yakınlık" alt boyutunun iç tutarlılık katsayısı ve McDonald omega katsayısı ise 0,88 olarak hesaplandığı görülmektedir. Elde edilen bu değerler de ölçme aracının yüksek seviyede güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir. İki yarı güvenilirliği katsayısında da ölçme aracının iki parçaya ayrılıp her parçanın alfa katsayısı hesaplanmıştır ve ölçme aracının iki yarı güvenilirlik katsayısı ise bütün maddeler için 0,86, "cinsel yakınlık" alt boyutunun iki yarı güvenilirliği katsayısı 0,80, "evlilik dışı cinsel yakınlık" alt boyutunun ise iki yarı güvenilirlik katsayısı 0,77 olarak hesaplanmıştır. Kalaycı (2009)'a göre elde edilen bu değerler "evlilik dışı cinsel yakınlık" alt boyutunun oldukça güvenilir, ölçme aracının tamamının ve "cinsel yakınlık" alt boyutunun yüksek düzeyde güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

Evlilik Dışı Cinsel Yakınlığa Yönelik Tutumların Cinsiyete Göre Farklılaşması

Geçerlik ve güvenilirlik analizlerinden sonra 11 maddeden oluşan kısa formdan alınan puan ortalamalarının cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla bağımsız örneklem t-testi yapılmış ve sonuçları Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7: Katılımcıların Evlilik Dışı Cinsel Yakınlığa Yönelik Tutumlarının Cinsiyete Göre Farklılaşmasına Yönelik Bağımsız Örneklem T-Testi Sonucu

	Cinsiyet	N	\bar{x}	SS	t	P
Evlilik dışı cinsel yakınlığa yönelik tutum	Erkek	117	36,0855	9,95643	5,030	,000*
	Kadın	239	30,2176	10,52063		

n = Kişi sayısı, \bar{x} = Ortalama, SS = Standart sapma, *p<.05

Tablo 7’ye bakıldığında evlilik dışı cinsel yakınlığa yönelik tutumların cinsiyete göre anlamlı bir şekilde farklılık gösterdiği görülmektedir. Puan ortalamaları, erkek öğrencilerin ölçme aracından aldıkları puan ortalamalarının (\bar{x} =36,0855) kadın öğrencilere (\bar{x} =30,2176) oranla anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Tartışma ve Sonuç

Bu araştırma, EDCYYTÖ’ nin kısa formunun oluşturulması amacıyla yapılmıştır. Yapılan geçerlik ve güvenilirlik analizleri doğrultusunda ölçme aracının 11 maddelik kısa formu oluşturulmuştur. Ölçme aracının 11 maddelik kısa formu, cinsel yakınlık (1., 4., 5., 7. ve 11. maddeler) ve evlilik dışı cinsel yakınlık (2., 3., 6., 8., 9. ve 10. maddeler) olmak üzere iki alt boyuttan oluşmakta olup, 5 maddesi (2., 3., 8., 9. ve 10. maddeler) tersine puanlanan maddelerdir. Katılımcıların ölçme aracından alabileceği en düşük puan 11 iken en yüksek puan 55’tir ve elde edilen yüksek puanlar katılımcıların evlilik dışı cinsel yakınlığa yönelik olumlu tutumlara sahip olduklarını gösterir.

EDCYYTÖ’ nin kısa formunun geliştirilmesi amacıyla ilk önce elde edilen verilerle açılımlayıcı faktör analizi (AFA) yapılmıştır. AFA sonucunda maddeler iki faktör altına dağılmıştır ve farklı faktörlerdeki faktör yüklerinin farkı ,10’dan az olan ve binişik madde olarak hesaplanan 5 madde analizlerden çıkarılmıştır. AFA sonucunda geriye kalan 21 maddeden oluşan iki faktörlü yapının uyum sağlayıp sağlamadığını belirlemek amacıyla doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılmıştır. DFA sonucunda EDCYYTÖ’ den 10 madde çıkarılmış ve 11 maddeden oluşan kısa formunun iyi uyum sağladığı görülmüştür ($\chi^2=71,336$, $df=41$, $\chi^2/df=1,740$; RMSEA=0,046 [%90 güven aralığında alt değer=0,027, üst değer=0,063]; GFI=0,965; CFI=0,985; NFI=0,966; IFI=0,985). Yapılan açılımlayıcı (keşfedici) ve doğrulayıcı faktör analizi sonucunda oluşturulan 11 maddeli ve iki alt boyuttan oluşan ölçme aracının güvenilir olup olmadığını belirlemek için iç tutarlılık katsayısı (Cronbach alfa katsayısı), McDonald omega katsayısı ve iki yarı güvenilirliği katsayısı (Split half katsayısı) hesaplanmıştır. Yapılan analizler sonucunda elde edilen Cronbach alfa, McDonald omega katsayısı ve Split half katsayılarına bakıldığında ölçme aracının güvenilir bir ölçme aracı olduğu görülmüştür. Geçerlik ve güvenilirlik analizlerinin sonuçlarına bakıldığında 11 maddeden oluşan EDCYYTÖ’ nin kısa formunun geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu görülmektedir.

Ölçme aracının kısa formunun oluşturulmasından sonra kısa formdan alınan puan ortalamalarının cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için bağımsız örneklem t-testi uygulanmıştır. Analiz sonucuna göre erkek öğrenciler ve kadın öğrencilerin kısa formdan aldıkları puan ortalamaları arasında anlamlı farklılaşmalar görülmüştür. Puan ortalamalarına bakıldığında erkek öğrencilerin puan ortalamalarının kadın öğrencilere oranla anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu, yani erkek öğrencilerin kadın öğrencilere oranla evlilik dışı cinsel yakınlık kurmaya yönelik daha olumlu tutum gösterdikleri görülmektedir. Bu farklılaşmanın sebebi

Türk toplumunda yaşayan kadınların, toplumun ataerkil yapısından kaynaklı olarak cinselliğe ilişkin düşünce ve davranışlarında daha fazla baskılanıyor olması ya da toplumsal cinsiyet rollerinin bir sonucu olarak daha pasif rollere bürünüyor olmaları olabilir. Çünkü toplum tarafından inşa edilen cinsiyet rollerinde kadınlar cinsellik konusunda pasif rolleri; erkekler ise aktif rolleri temel almaktadırlar (Tong, 1989). Nitekim Türk toplumunda cinsellikle ilgili yapılan araştırmalara bakıldığında kadınların cinselliğe ilişkin daha çok baskı altında kaldığı görülmektedir (Akın & Özvarış, 2003; Aksoy Derya vd., 2017; Civil & Yıldız, 2010; Giray & Kılıç, 2004; Karabulutlu & Yılmaz, 2018; Komut, 2011). Cinsel yakınlıkla ilgili yapılan benzer araştırmalar da erkeklerin cinsel yakınlık kurmada daha ılımlı olduklarını göstermektedir (Adak, 2016; Blair & Scott, 2019; Buunk, 1980; Karaçam vd., 2012; Khalaj Abadi Farahani vd., 2012; Yıldırım & Balcı Çelik, 2020; Yıldırım vd., 2019).

Bu araştırmanın örneklemini, 356 üniversite öğrencisidir. EDCYYTÖ' nin kısa formunun geçerlik ve güvenilirliğinin test edilmesi amacıyla daha fazla sayıda ve farklı üniversitelerde bulunan öğrencilere ulaşılarak tekrardan çalışma yürütülerek geçerlik ve güvenilirliği test edilebilir. Ayrıca bu araştırmanın örneklem grubunu ergenlik döneminin son evrelerinde olan üniversite öğrencileri oluşturmakta ve cinsel yakınlığın ergenlik döneminde ortaya çıkmasından dolayı bu ölçme aracının ergenlik döneminin başında olan lise grubu öğrencilere yönelik tekrardan geliştirilmesi ilgili alanyazına katkı sağlayabilir. Son olarak ölçme aracının ölçüt geçerliğinin test edilmesi amacıyla örneklem grubuna uygun olan benzer ölçme araçları kullanılarak tekrarlanabilir.

Kaynakça

- Adak, N. (2016). Evlilik veya evlilik dışı birlikte yaşama: üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma. *Sosyoloji Dergisi (Armağan Sayısı)*, 23-40.
- Akın, A. & Bahar-Özvarış, Ş. (2003). *Adolesanların cinsel ve üreme sağlığını etkileyen faktörler (Rapor)*. Hacettepe Üniversitesi, Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi.
- Aksoy Derya, Y., Timur Taşhan, S., Uçar, T., Karaaslan, T. & Akbaş Tunç, Ö. (2017). Toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumların cinsel tabulara etkisi. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 6(1), 1-8.
- Blair, S. L. & Scott, C. I. (2019). It Started with a Kiss: The initiation of sexual intimacy among young adults in China. *Sexuality and Culture*, 23, 1147-1166.
- Bolin, A. & Whelehan, P. (2009). *Human sexuality biological, psychological and cultural perspectives*. Routledge Publisher.
- Bozdemir, N. & Özcan, S. (2011). Cinselliğe ve cinsel sağlığa genel bakış. *TJFMPC*, 5, 37-46.
- Buunk, B. (1980). Extramarital sex in the Netherlands motivations in social and marital context. *Alternative Lifestyles*, 3(1), 11-39.
- Büyüköztürk, Ş. (2011). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı istatistik, araştırma deseni SPSS uygulamaları ve yorum*. Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Can, A. (2016). *SPSS ile bilimsel araştırma sürecinde nicel veri analizi*. Pegem Akademi.
- Cinsel Eğitim ve Tedavi Araştırma Derneği, (2007). *Cinsel yaşam ve sorunları*. Cinsel Eğitim ve Tedavi Araştırma Derneği Yayınları.

- Civil, B. & Yıldız, H. (2010). Erkek öğrencilerin cinsel deneyimleri ve toplumdaki cinsel tabulara yönelik görüşleri. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi*, 3(2), 58-64.
- Cohen, R. J., Swerdik, M. E. & Sturman, E. D. (2013). *Psychological testing and assessment an introduction to tests and measurement*. McGraw-Hill.
- Comrey, A. L. & Lee, H. B. (1992). *A first course in factor analysis* (Second Edition). Psychology Press.
- Cordova, J. W. (2009). *The marriage checkup: a scientific program for sustaining and strengthening marital health*. Jason Aronson.
- Crockett, L. J., Raffaelli, M. & Moilanen, K. L. (2003). Adolescent sexuality: behavior and meaning. G. R. Adams, & M. D. Berzonsky (Eds.), *Blackwell Handbook of Adolescence* (pp. 371-392). Blackwell Publishing.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G. & Büyüköztürk, Ş. (2012). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik: SPSS ve LISREL uygulamaları*. Pegem Akademi.
- Duyan, V. (2016). Cinsel gelişim kuramları. K. Ersanlı & H. Kumcağız (Ed.), *Cinsel sağlık eğitimi*. Pegem Akademi.
- Eryılmaz, A. & Keven-Aklıman, Ç. (2017). *Bedene yolculuk*. Anı Yayıncılık.
- Fornell, C. & Larcker, D. F. (1981). Evaluating structural equation models with unobservable variables and measurement error. *Journal of Marketing Research*, 18(1), 39-50.
- Giray, H. & Kılıç, B. (2004). Bekar kadınlar ve üreme sağlığı. *STED*, 13(8), 286-289.
- Gürbüz, S. & Şahin, F. (2017). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Gürsoy, E. (2009). *Üniversite son sınıf öğrencilerinin kadına ilişkin "namus" anlayışı ile ilgili tutumları (Ankara örnekleme)* (Yayımlanmamış doktora Tezi). Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Haning, R. V., O'Keefe, S. L., Randall, E. J., Kommor, M. J., Baker, E. & Wilson, R. (2007). Intimacy, orgasm likelihood, and conflict predict sexual satisfaction in heterosexual male and female respondents. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 33, 93-113.
- Hayta, M. K. & Algın, O. (2013). *Aşk ve flört kaskacında ergen*. Timaş Yayınları.
- Kalaycı, Ş. (2009). *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*. Asil Yayın Dağıtım.
- Kalkan, M. & Kaya, S. N. (2007). Evlilik öncesi ilişkileri değerlendirme ölçeğinin (EÖİDÖ) geliştirilmesi: geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Aile ve Toplum Dergisi*, 3(11), 35-40.
- Karabulutlu, Ö. & Yılmaz, D. (2018). Üniversite öğrencilerinde cinsiyete göre cinsel mitler. *STED*, 27(3), 155-164.
- Karaçam, Ö., Totan, T., Babür Korkmaz, Y. & Koyuncu, M. (2012). Hendrick cinsel tutum ölçeği kısa formunun türkçeye uyarlanması, geçerlilik ve güvenirlik çalışması. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 13, 138-144.
- Karakurt, G. (2000). *Development of a suitable premarital sexual permissiveness scale for Turkish culture, attitude measurement and scale development*. Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Psikoloji.
- Khalaj Abadi Farahani, F., Shah, I., Cleland, J. & Mohammadi, M. R. (2012). Adolescent males and young females in tehran: differing perspectives behaviors and needs for reproductive health and implications for gender sensitive interventions. *J Reprod Infertil*, 13(2), 101-110.

- Kleinbaum, D. G. & Kupper, L. L. (1978). *Applied regression analysis and other multivariate methods*. Duxbury Press.
- Komut, S. (2011). Türkiye'de kadın, cinsellik ve kürtaj. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 3(1), 87-95.
- Lucke, J. F. (2005). The α and the ω of the congeneric test theory: an extension of reliability and internal consistency to heterogeneous tests. *Applied Psychological Measurement*, 29(1), 65-81.
- Marelich, W. & Lundquist, J. (2008). Motivations for sexual intimacy: development of a needs-based sexual intimacy scale. *International Journal of Sexual Health*, 20(3), 177-186.
- Meydan, C. H. & Şeşen, H. (2015). *Yapısal Eşitlik modellemesi AMOS uygulaması*. Detay Yayıncılık.
- Özdamar, K. (2002). *Paket programlar ile istatistiksel veri analizi 1*. Kaan Kitabevi.
- Sharma, S. (1996). *Applied multivariate techniques*. John Wiley & Sons Inc.
- Sprecher, S., McKinney, K. W. & Anderson, C. (1988). A revision of the Reiss Premarital Sexual Permissiveness Scale. *Journal of Marriage and the Family*, 50(3), 821-828.
- Tabachnick, B. & Fidell, L. (2013). *Using multivariate statistics*. Pearson Education.
- Taşçı, A. İ. (2017). *Cinsiyet eğitimi*. Hayat Sağlık ve Sosyal Hizmetler Vakfı.
- Tavşancıl, E. (2002). *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi*. Nobel Yayıncılık.
- Tong, R. (1989). *Feminist thought: a comprehensive introduction*. Westview Press.
- World Health Organization (2002). *Defining sexual health*. World Health Organization.
- Yavuz, S. (2005). Developing a Technology attitude scale for pre-service chemistry teachers. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 4(1), 17-25.
- Yazıcıoğlu, Y. & Erdoğan, S. (2004). *SPSS uygulamalı bilimsel araştırma yöntemleri*. Detay Yayıncılık.
- Yeşiltepe Oskay, Ü. (2005). Kadınlarda orgazmın kültürel ve psikososyal boyutu. *Androloji Bülteni*, 22, 261-263.
- Yıldıray, B. & Balcı Çelik, S. (2020). Üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rolleri ile evlilik dışı cinsel yakınlığa yönelik tutumları. *Mavi Atlas*, 8(2), 196-209.
- Yıldıray, B., Kılıç, A., Aydın, A., Akdemir, E. & Sağlam, N. (2019). Evlilik dışı cinsel yakınlığa yönelik tutum ölçeği: geçerlik ve güvenilirlik çalışması. S. Çeçen, & Z. Karacagil (Eds.), *1. Uluslararası multidisipliner sosyal bilimler kongresi tam metinler kitabı* (s. 45-56). Bilgin Kültür Sanat Yayınları.

Beyan ve Açıklamalar (Disclosure Statements)

1. Araştırmacıların katkı oranı beyanı / Contribution rate statement of researchers:

1. Yazar/First author %50,
2. Yazar/Second author %50.

2. Yazarlar tarafından herhangi bir çıkar çatışması beyan edilmemiştir (No potential conflict of interest was reported by the authors).